

ИАСА
23031

интегрисане академске студије архитектуре

назив предмета	обликовање градских простора	година	друга
студијска целина	урбанистичко пројектовање 1	семестар	3
наставник	др Александра М. Ђукић, в. професор	бр. каб.	253
Е-mail контакт	adjukic@afrodita.rcub.bg.ac.rs	статус	обавезни
учесници у настави	-	ЕСПБ	2
сарадници	Ивица Николић, асистент Тамара Радић, студент МАСА	часови активне наставе	
руководилац СЦ	др Александра М. Ђукић, в. професор	предавања:	2
		вежбе:	/
		др. облици:	/
		сам.истр.рад:	/
		остали часови:	/

садржај предмета

циљ:

- (1) Развијање елементарних способности студената за разумевање, систематизацију и анализу процеса формирања и трансформације градских простора и амбијената.
- (2) Препознавање алата од стране студената и стицање основних знања за бављење урбанистичким пројектовањем и обликовањем градских простора.
- (3) Подстицање способности аналитичког мишљења код студената.
- (4) Развијање професионалне радозналости, самосталног пута у разумевању односа и процеса и креативног приступа у изражавању проблема града и јавних простора.

теоријска и практична настава:

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА се темељи на низу предавања која покривају поједине теоријске елементе обликовања градских простора. Разумевање, прихватање и критички однос према основним савременим техникама и методама обликовања ће бити разматрана, као и упознавање са основним елементима урбанистичке композиције. Тежиште је у оквирима актуелне теоријске мисли у домену урбанистичког и архитектонског обликовања простора, као и на истраживању свеукупног процеса настајања, коришћења и валоризације градског простора.

Настава се одвија кроз мултимедијална и интерактивна предавања која прати дискусија, на тему обликовања јавних градских простора. Подстицаће се активно учешће студената, кроз давање сопственог мишљења, изражавање уочених запажања и расправе на тему обликовања града и јавних простора. Студенти ће се укључивати и путем презентација, дискусије и полемике на задате теме.

метод извођења наставе:

Интерактивна мултимедијална настава

основна литература:

- (1) The Urban Design Compendium, English Partnership, 2000.
- (2) Hertzberger, H.: Lessons for Students in Architecture, Uitgeverij 010 Publishers, Rotterdam, 1993.
- (3) Gehl, J., et all: Places for People, Melbourne, 2004 (e-book)
- (4) Bazik, D.: Scenario života u gradu: proces nastajanja gradske scenografije, edicija Arhitektonika, AF, Beograd, 1996

ИСХОДИ

- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
  - 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
  - 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
  - 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	завршни испит	50
Презентација	15	Писмени испит	50
Дискусија	15		
Колоквијум	20		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	22.09.2016	Уводно предавање - Идентитет, карактер и genius loci
2	29.09.2016	Урбанистички обрасци
3	06.10.2016	Приступачност 1 (саобраћај у кретању: бициклички, колски, јавни градски, приступи парцели, блоку, целини, отвореном градском простору; умрежавање просторних елемената)
4	13.10.2016	Приступачност 2 (стационарни саобраћај - врсте, капацитети, инжењерски елементи)
5	20.10.2016	Asses for all
6	27.10.2016	Безбедност градских простора
7	03.11.2016	Комфор у градском простору (климатски услови, осунчање, проветравање, покривање и друге врсте заштите)
8	10.11.2016	Виталност, читљивост и угодност (покривање, озелењавање, материјализација)
9	17.11.2016	Димензионисање елемената, размера, оријентација, хоризонтална и вертикална нивелација (ниво парцеле, блока, улице, отворених простора, целине - пресеци)
10	24.11.2016	Доминанте, маркери, репери и отварања
11	01.12.2016	Континуитет и силуете
12	08.12.2016	Пејзажна композиција
13	15.12.2016	Осовина композиције и равнотежа
14	22.12.2016	Боје у композицији
15	29.12.2016	Пропорције у композицији